

На данашњи дан 1991. На Коранском мосту код Карловца, припадници хрватских оружаных снага су, након предаје, убили 13 и тешко ранили двојицу српских војника. Злочин су починили припадници Министарства унутрашњих послова и Збора народне гарде, тада самопроглашене, Републике Хрватске. Побијени припадници ЈНА су након предаје прво били изложени страховитом иживљавању а потом су побијени.

19. п.н.е. - Умро је римски писац Публије Вергилије Марон, творац дела у којима је величао римску прошлост и вековима био узор европским песницима. У јунаком епу "Енеида", писаном 11 година по угледу на Хомера, описао је тројанског јунака Енеју који је после дугих лутања и борби доспео у Лацијум (област јужно од

Тибра) и постао родоначелник Римљана. Остала дела: "Пастирске песме" (еклоге), "Песме о пољопривреди" (георгике).

1327 - Енглеског краља Едварда II у замку Беркли убили су супруга Изабела од Француске и њен љубавник Роџер Мортимер. Краљичин љубавник је потом владао у име престолонаследника Едварда III, који га је 1330. затворио и погубио.

1452 - Рођен је италијански верски реформатор Ђироламо Савонарола, доминикански калуђер, који је критиковао моралну исквареност римске курије, посебно папе Александра VI. Подстакао је и водио устанак у Фиренци 1494. када је збачен с власти

Пјетро де Медичи и протерана породица Медичи. Прогласио је републику и створио теократски поредак, али је донео и дух верске искључивости. Папа га је екскомуницирао из римокатоличке цркве, а 1498. је ухваћен у борби и потом спаљен на ломачи у Фиренци.

Дела: "Проповеди", "Испитивање савести".

1726 - Рођен је српски историчар, теолог, књижевник Јован Рајић. Школовао се у Сремским Карловцима, где је и рођен, у језуитској гимназији у Коморану, и у Шопрону (протестантска гимназија). Заршио је Духовну академију у Кијеву. Радио је као професор у Карловцима и Новом Саду (географија са историјом). Пошто се замонашио 1772. постаје архимандрит манастира Ковиљ у Бачкој.

Уз Доситеја Обрадовића он је вероватно најученији Србин свог времена. Његов "Катихизис", који је израдио на тражење царице Марије Терезије, најпревођенија је српска књига 18. века. Преведена је на румунски (2 превода) немачки, мађарски и грчки. Преводио је са руског и немачког, књижевно, богословско и историографско штиво. Његова "Историја", обимно дело објављено у 4 тома (1794/95) оставила је огроман траг у српској култури. То је прва публикација у српској књижевној историји за коју су били уписивани пренумеранти (претплатници). И на литерарном пољу имао је сјајне резултате, његова поема "Бој змаја са орлови" сматра се најбољим песничким остварењем српске литературе 18. века. Дела: "Катихизис мали", "Бој змаја са орлови", "Стихи о воспоминанији смрти", "Историја разних словенских народа", "Траедокомедија" (прерада дела Емануила Козачинског), "Молитвеник", "Историја катихизма", "Безпристрастнаја историческаја повест", "Правила монашескаја".

1792 - У Француској је на првој седници Конвента (скупштина), на предлог Колоа Д'Ербуа, збачена монархија.

1832 - Умро је шкотски писац Валтер Скот, творац модерног историјског романа. Сакупљао је народне песме и писао епове из историје Шкотске. Превео је на енглески српску народну песму "Хасанагиница". Дела: романи "Веверли", "Гај Манеринг", "Старинар", "Роб Рој", "Ајванхо", "Талисман", "Кенилворт", "Квентин Дервард", "Гроф Роберт".

1842 - умро је гроф Сава Текелија, један од првака Срба тадашње Аустрије, оснивач и

председник Матице српске, народни добротвор. По образовању био је доктор правних наука. Великим завештањем од 150.000 форинти, неколико кућа и земљишних поседа, основао је 1838. у Пешти задужбину "Текелијанум" под управом Матице српске (за чији је рад он такође обезбедио велика средства), како би српским ђацима из Војводине и других крајева омогућио универзитетско школовање у главном граду Угарске. Као велепоседник (гроф) из Арада (данас Румунија) активно је учествовао у политичком животу угарских Срба и материјално је помагао готово све српске националне акције. Матица српска га је 1838. изабрала за доживотног председника.

1844 - Рођен је српски писац и политичар Светомир Николајевић, професор Велике школе, члан Српске краљевске академије, председник владе Србије, министар унутрашњих дела и један од оснивача Радикалне странке. Студирао је историју на Великој школи у Београду и на више европских универзитета. Знатно је утицао на српску књижевност у другој половини 19. века. Написао је велики број студија, критика, чланака и есеја, од којих су многи објављени у две свеске под насловом "Листићи из књижевности".

1846 - Рођен је српски политички мислилац и писац Светозар Марковић, оснивач социјалистичког покрета у Србији и први теоретичар реализма у српској литератури. По повратку са студија у Швајцарској и Русији, где је упознао Карла Маркса, Николаја Чернишевског, Дмитрија Писарева, покренуо је 1871. први социјалистички лист на Балкану "Раденик". Био је под утицајем руског "народњаштва". Убрзо је протеран из Србије и годину дана је живео у Новом Саду. По повратку је 1873. и 1874. покренуо листове "Јавност" и "Глас Јавности", а 1875. "Ослобођење". Због наводне штампарске кривице одлежао је девет месеци у пожаревачком затвору, одакле је изашао тешко болестан. Чланцима "Реални правац у науци и животу", "Певање и мишљење" и "Реалност" снажно је утицао на српску књижевност крајем 19. века. Политичке идеје разрадио је у делу "Србија на истоку", најзначајнијем и најоригиналнијем спису.

1860 - Умро је немачки филозоф Артур Шопенхауер, дубок песимист. Индивидуалну егзистенцију је сматрао бескрајном патњом, овај свет најгорим од свих светова (на традицијама античке мисли), а основно морално осећање сажалењем. Дела: "О четвороструком корену принципа довољног разлога", "Свет као воља и представа", "Парерга и паралипомена".

1866 - Рођен је енглески писац Херберт Џорџ Велс, родоначелник научно-фантастичне литературе, аутор многих популарно-научних, историјских, социјалних и фантастичних романа и приповедака. Дела: "Рат светова", "Временска машина", "Историја света", "Острво доктора Мора", "Храна богова", "Невидљиви човек", "Нови Макијавели", "Тоно

Банги", "Човечанство", "Нови свет", Наука о животу", "Кипс".

1867 - Рођен је амерички политичар Хенри Луис Стимсон, министар рата САД од 1911. до 1913. и од 1940. до 1945. На његову препоруку председник САД Хари Труман одлучио је да у августу 1945. баца атомске бомбе на јапанске градове Хирошиму и Нагасаки.

1899 - Основана је музичка школа "Мокрањац", најстарија музичко-педагошка институција у Србији која постоји у континуитету до данас. Првобитни назив био је Српска музичка школа, а преименована је 1946. Оснивач школе било је Београдско певачко друштво. Приликом оснивања за чланове Савета Школе изабрани су Стеван Мокрањац, Станислав Бинички и Цветко Манојловић. Осим њих наставник је тада био и Јован Ружичка. Први директор био је Мокрањац.

1909 - Рођен је Кваме Нкрумах, први председник Гане, борац против колонијализма, политички теоретичар и првак Покрета несврстаних. Дела: "Аутобиографија Кваме Нкрумаха", "Говорим о слободи", "Африка се мора ујединити", "Неоколонијализам, последњи стадијум империјализма", "Конгоански изазов", "Глас из Гане", "Велика лаж", "Тамни дани Гане", "Приручник револуционарне борбе", "Спектар црне моћи".

1938 - Влада Чехословачке пристала је на британско-француски план о препуштању такозване Судетске области Немачкој. Тим термином су Немци називали чешке области са знатним процентом немачког становништва.

1939 - Румунски фашисти убили су председника владе Румуније Арманда Калинескуа, противника нацистичке Немачке.

1952 - У Шиду је почела с радом Галерија слика Сава Шумановић.

1958 - Рођен је Милан Младеновић, српски музичар.

Био је фронтмен музичке групе Екатерина Велика, аутор текстова, композитор, певач, гитариста. Један је од носилаца београдског "Новог таласа" 80-их година 20.века. Оснивач је култних састава "Шарло акробата" и касније "Катарина ИИ" ("Екатерина велика").

Дела: албуми "С ветром у лице", "Љубав", "Само пар година за нас", "Дум дум", "Неко нас посматра", збирка поезије: "Дечак из воде" (постхумно).

1964 - Малта је постала независна после 164 године британске владавине.

1973 - Југославија је прекинула дипломатске односе с Чилеом, 10 дана после пуча генерала Аугуста Пиночеа, изведеног уз помоћ САД, у којем је убијен социјалистички председник Салвадор Аљенде.

1974 - Умро је амерички филмски глумац Волтер Бренан, први глумац добитник три Оскара. Филмови: "Франкештајнова невеста", "Фурија", "Дођи и узми", "Западњак", "Кентаки", "Имати и немати", "Моја драга Клементина", "Црвена река", "Рио Браво".

1976 - Бивши чилеански министар Орландо Летелије убијен је у Вашингтону у експлозији бомбе подметнуте под његов аутомобил.

1992 - Мексико и Ватикан успоставили су пуне дипломатске односе после прекида од 130 година.

1993 - Председник Русије Борис Јељцин распустио је думу (скупштину) која је угрожавала његову власт избором потпредседника Александра Руцкоја за вршиоца дужности шефа државе.

1996 - У авиону председника Колумбије Ернеста Сампера, који је требало да путује у САД, на аеродрому у Боготи је после анонимне пријаве пронађено четири килограма

хероина, што је изазвало бројне оптужбе и сумњичења шефа државе за везе с нарко-мафијом.

1999 - На Тајвану је у земљотресу погинуло најмање 2.300 људи.

2000 - Окружни суд у Београду осудио је у одсуству на по 20 година затвора 14 западних лидера због ратних злочина почињених током агресије НАТО на Србију (СРЈ) у пролеће 1999.

2002 - Лавина блата и камења која се обрушила са једног глечера на село Њижњи у руској републици Северна Осетија усмртила је више од 100 људи.

2007 - Умро је Петар Стамболић дугогодишњи функционер социјалистичке Југославије. Комунистичком покрету приступио је 1935. Дипломирао је на Пољопривредном факултету у Земуну. Био је већник и члан Председништва Другог заседања АВНОЈ-а. члан Председништва СФРЈ и ЦК Савеза комуниста као и председник Председништва СФРЈ.

2008 - Здравствени званичници Кине саопштили су да је Више од 50.000 људи, већином деца, оболело у Кини као последица конзумирања млека и млечних производа затрованих меламином. Највећи број оболелих регистрован је у провинцији Хабеи. Меламин је органска база, коју користе поједине прехранбене компаније како би повећале ниво протеина у намирницама.

2013 - Започео је оружани напад у тржном центру Вестгејт, у Најробију, Кенија. У нападу је, закључно са 24. септембром, погинуло 67 особа, укључујући 4 нападача, а 175 је повређено.

Иза напада је стајала Исламистичка група Ал - Шабаб, у знак одмазде за распоређивање кенијске војске у Сомалији.

- Српска православна црква данас обележава празник Рођења Пресвете Богородице.

(Танјуг)